

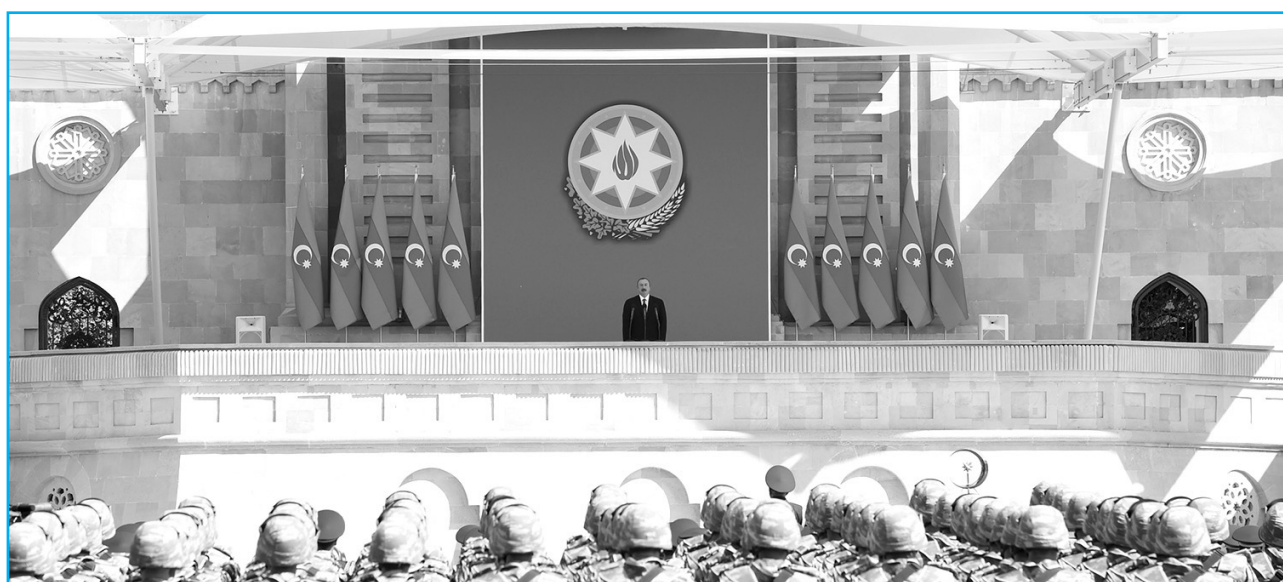
İlham

LƏNKƏRAN

İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

№ 23-24 (8427) ● Cümə, 29 iyun 2018-ci il ● Qəzetin əsası 1931-ci ildə qoyulmuşdur ● Qiyməti 50 qəpik

BAKIDA HƏRBİ PARAD KEÇİRİLİB

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə iyunun 26-da Bakının "Azadlıq" meydanında hərbi parad keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva, dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirləri, hərbi attaşələri, beynəlxalq təşkilatların əməkdaşları, yubiley tədbiri ilə əlaqədar ölkəmizə gələn nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri, müharibə veteranları və paytaxt ictimaiyyətinin nümayəndələri hərbi paradı baxıblar.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi paradı nitq söyləyib.

Bunun ardınca şəxsi heyətin keçidi olub.

Müdafiə, Daxili İşlər, Fövqəladə Hallar nazirliklərinin, Dövlət Təhlükəsizliyi, Dövlət Sərhəd və Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətlərinin, eləcə də Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin parad heyətindən ibarət 4000 nəfərədək

şəxsi heyəti tribuna önündən keçib.

Daha sonra hərbi texnika və uçuş vasitələri nümayiş etdirilib.

Təntənəli mərasimdə 240-dan çox hərbi texnika, 70-dən artıq uçuş vasitəsi, o cümlədən silahlanmaya yeni qəbul edilmiş ən müasir zirehli texnikalar, raket və artilleriya qurğuları, hava hücumundan müdafiə sistemləri, helikopterlər, pilotsuz uçuş aparatları kimi müxtəlif növ ən yeni silah və texnikalar nümayiş olunub.

Paradda, həmçinin Türkiyə, Pakistan, Belarus, Böhreyn, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Gürcüstan, İran, İsrail, Qazaxıstan, Özbəkistan, Rusiya, Səudiyyə Ərəbistanı və Ukraynadan olan 100-dək nümayəndə iştirak edib.

PREZİDENT: "GÜN GƏLƏCƏK, İŞĞALDAN AZAD OLUNMUŞ TORPAQLARDA QALDIRILACAQ AZƏRBAYCAN BAYRAĞI AZADLIQ MEYDANINDA HƏRBİ PARADDA GÖSTƏRİLƏCƏK"

"Düşmənin istənilən strateji obyektini məhv etməyə qadirik. Bütün strateji məntəqələr Azərbaycan ordusu tərəfindən məhv edilə bilər". Bunu iyunun 26-da Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illik yubileyi münasibətilə Bakının "Azadlıq" meydanında keçirilən hərbi paradı Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev bildirib.

Dövlət başçısı deyib ki, münasibətin danışmalar yolu ilə tezliklə həlli, ərazi bütövlüyümüzün bərpa edilməsi qarşı tərəfin də marağında olmalıdır: "Azərbaycan getdikcə güclənəcək. Bizim qarşımızda bütün üfqlər açıqdır. Azərbaycan yalnız inkişaf yolu ilə gedəcək. Ermənistan bizimlə rəqabət apara bilmir və apara bilməyəcək. Tarixi həqiqət, beynəlxalq hüquq bizim tərəfimizdədir.

Aprel, Naxçıvan qələbələri bir daha ordumuzun, xalqımızın vətənpərvərlik ruhunu gücləndirir.

Xalqımız tam arxayın ola bilər ki, ordumuz istənilən vəzifəni yerinə yetirməyə qadirdir.

2016-cı ilin aprel döyüşləri, 2018-ci ilin Naxçıvan əməliyyatında işğaldan azad edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayrağı qaldırıldı. Bunun böyük məənəvi əhəmiyyəti var.

Həmin bu bayraqlar bu gün bu hərbi paradı, "Azadlıq" meydanında nümayiş etdiriləcək. Bu bayraqlar döyüş bayraqlarıdır.

Bu bayraqlar işğaldan azad edilmiş torpaqlarda dalğalanır və hərbi parad üçün bura gətirilib.

Gün gələcək, işğaldan azad olunmuş torpaqlarda qaldırılan Azərbaycan bayraqları "Azadlıq" meydanına gətiriləcək və hərbi paradı nümayiş etdiriləcək".

Lənkəranda Milli Qurtuluş Günü qeyd olunub

Səh. 2

"Bölgələrdən bölgələrə" yaradıcılıq festivalı

Səh. 3

Vətən – ruhumuz, laylamız bizim

Səh. 4

Azərbaycanda çayçılığın və sitrusçuluğun inkişafı

Səh. 5

Lənkəranda yay turizm mövsümü

Səh. 6

LƏNKƏRANDA MİLLİ QURTULUŞ GÜNÜ QEYD OLUNUB

15 iyun – Milli Qurtuluş Günü münasibətilə Lənkəranda silsilə tədbirlər keçirilib. Əvvəlcə Şəhər İcra Hakimiyyətinin (ŞİH) başçısı Taleh Qaraşov, rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri, ictimaiyyət nümayəndələri Heydər Əliyev Xatirə Parkında Ulu Öndərin əzəmətli abidəsini ziyarət edərək, önünə gül-çiçək dəstələri düzüblər. Daha sonra tədbir Lənkəran Dövlət Universitetinin (LDU) turizm-təcrübə bazasının açılış mərasimi ilə davam edib.

Lənkəran ŞİH rəsmilərinin, müəssisə və təşkilat rəhbərlərinin, LDU-nun professor, müəllim və tələbə heyətinin, ictimaiyyət nümayəndələrinin qatıldığı tədbirdə ŞİH-nin başçısı Taleh Qaraşov çıxış edərək Milli Qurtuluş Günü'nün 25-ci ildönümünün Azərbaycanda böyük ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyət daşıdığını, Vətənin, xalqını, dövlətini sevən insanlar

üçün 1993-cü ilin 15 iyununun əsl qurtuluş tarixi olduğunu bildirib. Azərbaycanın ötən 25 il ərzində böyük inkişaf yolu keçdiyini vurğulayan natiq qazanılan bütün nailiyyətlərin Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasi kursun ölkə başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində əldə olunduğunu vurğulayıb.

Lənkəranın Heydər Əliyev siyasi kursunun nurunda sürətli inkişaf dövrünü yaşadığını bildirən İcra başçısı regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramlarının icrası ilə əlaqədar rayonda böyük işlərin görüldüyünü, onlarla iri həcmli istehsal müəssisələrinin yaradıldığını, minlərlə iş yerlərinin açıldığını, çoxlu sayda təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və idman obyektlərinin tikilib istifadəyə verildiyini diqqətə çatdırıb. Bu ilki Milli Qurtuluş Günü'nün həm də müqəddəs Ramazan bayramı ilə eyni vaxta düşdüyünü qeyd edən T.Qaraşov hər iki bayram münasibəti ilə bütün lənkəranlıları bir daha səmimi qəlbədən təbrik edərək, bütün ailələrə xoşbəxt həyat, fərvan günlər, ölkəmizə isə sülh və əmin-amanlıq arzulayıb.

Çıxışı zamanı İcra başçısı həmçinin LDU-da son illərdə tədris bazasının gücləndirilməsi istiqamətində aparılan işlərdən bəhs edərək, təhsil prosesində yaradılan şəffaf mühitin, yaradıcılıq ab-havasının rayon ictimaiyyəti tərəfindən rəğbətlə qarşılandığını diqqətə çatdırıb. Natiq yeni turizm-təcrübə bazasını Lənkəran və bütövlükdə cənub bölgəsi üçün turizmin inkişafı istiqamətində böyük nailiyyət adlandıraraq, tələbələrə yaradılmış şəraitdən maksimum yararlanmağı tövsiyə edib.

Tədbirdə məlumat verilib ki, turizm-təcrübə bazasında regionun turizm müəssisələrinin bələdçi və otel işçiləri üçün peşəkar mütəxəssislər tərəfindən vaxtaşırı training və seminarlar keçiriləcək. Burada 35 nəfərin istirahət etməsi üçün komfort şərait yaradılıb. Bazadan həmçinin turizm məqsədləri üçün də istifadə olunacağı nəzərdə tutulub.

Turizm-təcrübə bazasının açılışını bildirən rəmzi qırmızı lent kəsildikdən sonra tədbir iştirakçıları burada yaradılmış şəraitlə yaxından tanış olublar.

Qeyd edək ki, günün ikinci yarısında şəhərin Heydər Əliyev Xatirə Parkında Milli Qurtuluş Günü münasibətilə təşkil olunmuş bayram konsertində respublikanın tanınmış incəsənət ustaları maraqlı ifalarla çıxış ediblər.

Tədbir axşam saatlarında möhtəşəm atəşfəşanlıqla başa çatıb.

Ağaddin BABAYEV

DÖVLƏT QULLUQÇULARININ PEŞƏ BAYRAMI

Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətində (ŞİH) 23 iyun – Dövlət Qulluqçuları günü münasibətilə tədbir keçirilib.

Tədbirdən əvvəl Lənkəran ŞİH-nin başçısı Taleh Qaraşov, İcra aparatının rəhbər işçiləri və əməkdaşları, müxtəlif təşkilatlarda çalışan dövlət qulluqçuları Heydər Əliyev Xatirə Parkına gələrək Ümummilli Liderin abidəsini ziyarət edib, önünə gül-çiçək dəstələri düzüblər. Sonra tədbir ŞİH-nin iclas zalında davam etdirilib.

İcra başçısı T.Qaraşov dövlət qulluqçularını təbrik edərək bildirib ki, müstəqil Azərbaycan dövlətinin inkişafında və möhkəmlənməsində dövlət qulluqçularının böyük əməyi vardır. Onlar tapşırılan sahədə səylə çalışır, Vətənə, dövlətə, cəmiyyətə layiqincə xidmət edirlər. Cənab Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə qəbul olunmuş "Dövlət qulluğu haqqında Azərbaycan Respublikası Qanunu" dövlət qulluqçularının səmərəli fəaliyyəti üçün geniş imkanlar açıb. Lənkəran rayonunda çalışan dövlət qulluqçuları da sosial-iqtisadi və mədəni həyatın bütün sahələrində dövlət siyasətinin uğurla həyata keçirilməsindən ötrü səylə çalışırlar. Onların iş və maddi-məişət şəraitinin yaxşılaşmasına, təhsilinin artırılmasına və iş təcrübəsinin təkmilləşdirilməsinə müntəzəm olaraq qayğı göstərilir, çalışdığı sahədə fərqlənən dövlət qulluqçularının əməyinin qiymətləndirilməsinə ölkə Prezidenti tərəfindən daim diqqət yetirilir.

Sonra Lənkəran ŞİH başçısının müavini - İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Rasilə Əliyeva dövlət qulluqçularının peşə bayramı münasibətilə mürüzə ilə çıxış edib.

Tədbirin sonunda dövlət qulluğunda fərqlənənlərin bir qrupuna Lənkəran ŞİH-nin Fəxri Fərmanları təqdim olunub.

LƏNKƏRAN RAYON PROKURORUNUN 2018-ci ilin II YARIMILLIYINDA VƏTƏNDAŞLARIN YAŞAYIŞ YERLƏRİ ÜZRƏ KEÇİRƏCƏYİ QƏBULUN QRAFİKİ

Qəbulun keçiriləcəyi tarix və vaxt	Qəbulun keçiriləcəyi şəhər (kənd, qəsəbə) və yer	Qəbulu aparan vəzifəli şəxs
19 iyul 2018-ci il saat 10:00	Nərimanabad qəsəbəsi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
16 avqust 2018-ci il saat 10:00	Biləsr kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
19 sentyabr 2018-ci il saat 10:00	Gəgiran kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
18 oktyabr 2018-ci il saat 10:00	Mamusta kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
15 noyabr 2018-ci il saat 10:00	Osaküçə kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
19 dekabr 2018-ci il saat 10:00	Şovu kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov

DÖVLƏT XİDMƏTİNİN RƏİSİ LƏNKƏRANDA VƏTƏNDAŞLARI QƏBUL EDİB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə müvafiq olaraq iyunun 21-də Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi, general-leytenant Arzu Rəhimov Lənkəran şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində Astara, Lənkəran, Lerik və Yardımlı rayonlarından olan 30 nəfər vətəndaşı qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl general-leytenant Arzu Rəhimov və Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzərək xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Qəbula gələn vətəndaşların müraciətləri əsasən veteran adı və vəsiqəsinin verilməsi, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılan gənclərin ailə vəziyyəti ilə əlaqədar daha yaxın hərbi hissələrdə xidmət göstərmələri, qurumun müvafiq şöbə və bölmələrində işə və ya həqiqi hərbi xidmətə qəbul və digər məsələlərlə bağlı olub.

General-leytenant Arzu Rəhimov hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə araşdırıb və qaldırılan məsələlərin mövcud qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həlli barədə müvafiq strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlar verib.

Qəbul zamanı qaldırılan məsələlərin bir çoxu operativ surətdə yerində həll edilib.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin səlahiyyətlərinə aid olmayan məsələlərlə bağlı müraciətlər isə qeydə alınaraq aidiyyəti orqanlara çatdırılmaq üçün nəzarətə götürülüb.

"Lənkəran"

“BÖLGƏLƏRDƏN BÖLGƏLƏRƏ” YARADICILIQ FESTİVALININ NÖVBƏTİ MƏRHƏLƏSİ LƏNKƏRANDA KEÇİRİLİB

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə "100 illik tariximiz" devizi altında keçirilən "Bölgələrdən bölgələrə" yaradıcılıq festivalının iştirakçıları Masallıdan sonra iyunun 26-da Lənkərana gəliblər.

Şəhərin Heydər Əliyev Xatirə Parkında keçirilən tədbirdə Mədəniyyət Nazirliyinin 15 regional mədəniyyət idarəsinin hər birinin festival çadırları qurulub, şəhər və rayonların mədəni irsini əks etdirən xalq sənətkarlıq nümunələri, rəsmlər, suvenirlər və digər əl işləri nümayiş etdirilib.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunan layihənin əsas məqsədi zəngin dövlətçilik ənənələrinə malik Azərbaycan xalqının mədəni irsinin təbliği, regionların mədəni potensialının nümayişi, bölgələrarası mübadilənin gücləndirilməsindən ibarətdir.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə şəhər və rayonların mədəni irsini əks etdirən xalq sənətkarlıq nümunələri və əl işləri ilə tanış olublar.

Daha sonra regional idarələr üzrə folklor qrupları, yerli incəsənət və bədii özəfəliyyət kollektivləri çoxsaylı Lənkəran sakinlərinin, icra strukturları, idarə, müəssisə və təşkilatların, ictimaiyyət nümayəndələrinin qarşısında öz istedad və bacarıqlarını nümayiş etdiriblər.

Mədəniyyət Nazirliyinin 15 regional mədəniyyət idarəsinin bədii özəfəliyyət kollektivləri, folklor və rəqs qrupları rəngarəng konsert proqramı ilə çıxış ediblər.

Festival iştirakçılarının çıxışları tamaşaçılar tərəfindən sürəkli alqışlarla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi şərəfinə keçirilən festival ilk dəfə

respublikanın bütün regionlarını əhatə etməklə yanaşı, şəhər və rayonlara bir-birinin mədəni zənginliyi, sənətkarlıq irsi və incəsənəti ilə tanış olmaq imkanı yaratmaqla yanaşı, həmçinin bölgələr arasında mədəni mübadilənin gücləndirilməsinə, yeni təşəbbüslərə şərait yaradıb.

Qeyd edək ki, "Bölgələrdən bölgələrə" yaradıcılıq festivalının son mərhələsinə Bakı şəhərində yekun vurulacaq.

A.ŞAĞLASERLİ

Mövzu: “Gənc nəslin milli mənlilik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hisslərinin tərbiyəsi”

VƏTƏN - RUHUMUZ, LA YLAMIZ BİZİM

1983-cü ilin mayın 8-də Lənkəranın tarixində əlamətdar hadisələrdən biri yaşandı. Həmin gün şəhərin görkəmli yerində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə əfsanəvi sərkərdə tank qoşunları qvardiya general-mayoru, Lənkəran torpağının yetirməsi Həzi Əhəd oğlu Aslanovun möhtəşəm abidəsinin açılışı əsl bayrama çevrildi. O unudulmaz hadisəni Lənkəranın yaşlı nəslə indi də böyük məhəbbətlə, sevinclə xatırlayır. Lənkəran rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Kamal Kələntərli bildirir ki, o günlər iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları qvardiya general-mayoru Həzi Aslanovun abidəsini görmək, ziyarət etmək hamının arzusu idi. Lənkəranlılar o qədər həyəcanlı, sevincli idilər ki, sanki əfsanəvi qəhrəmanın özü ilə yenidən görüşürdülər...

Qəlblərə dolan Vətən sevgisi və ya sözlə qüvvət

Yaxşı yadımdadır, orta məktəbin altıncı sinfində oxuyurdum (1977-1978-ci illər). Bir gün sinif rəhbərimiz bizə bildirdi ki, sabah şagirdlərin Həzi Aslanovun ev-muzeyinə ekskursiyası təşkil olunacaq. Bu xəbər bizi hədsiz sevindirdi. Hamımız şəhərin açılmasını səbirsizliklə gözləyir, fərəhimizdən sanki uçurduq. Təbii ki, qəhrəman haqqında müəyyən qədər məlumatımız var idi. Amma ikinci Dünya müharibəsinin bu əfsanəvi sərkərdəsinin, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanının, tank qoşunları qvardiya general-mayorunun, igid eşiqlərimizin bir zamanlar doğulub boya-baş çatdığı evi, istifadə etdiyi əşyaları, geydiyi döyüş paltarlarını, şəxsi əvəzimatlarını, qəhrəmanlığını əks etdirən eksponatları gözlərimizlə görmək bizim üçün böyük səadət idi. Beləliklə, bütün sinif hamılıqla Həzi Aslanovun Lənkəran şəhərində yerləşən ev-muzeyində olduq. Burada hər şey bizim üçün qeyri-adi, möcüzə idi. Biz sanki sehlənmişdik. Üstündən illər keçsə də, hələ də o günkü həyəcanı unuda bilmirəm. Muzeydə igid qəhrəmanımıza aid hər şey bizi çox maraqlandırır – işlətdiyi ev əşyalarından tutmuş döyüş illərini əks etdirən müxtəlif eksponatlara qədər hamısı bizə ilahi təsir bağışlayır. Hətta ürəyimizdən keçirdi ki, onlara əlimizlə toxunaq, varlığımızla hiss edək. Həzinin kasası, fincanı, üzqırخان maşını, orden-medalları, silahı, cəbhədə işlətdiyi telefonu, məktubları, döyüş paltarları – bir sözlə, qəhrəmanın ruhunu özündə yaşadan hər şey bizim üçün müqəddəs idi. Muzeyin əməkdaşı bizə Həzinin qəhrəmanlığı haqqında çox böyük həvəslə, şövq və ilhamla, yüksək vətəndaşlıq duyğusu ilə məlumat verirdi. O qədər böyük məhəbbətlə danışdı ki, sanki özü də igid qəhrəmanımızla bir yerdə cəbhədə olmuş, onun döyüşlərinin, qəhrəmanlıqla vuruşmasının, düşmənlə sarsıdıcı zərbələr endirməsinin canlı şahidi olmuşdur. O, bizim hər birimizin şüuruna, qəlbə təsir edərək, qılıncımlar yarada bildi. Muzeydən qayıtdıqdan sonra da o gözəl hisslər bizi uzun müddət tərk etmədi. Bu qeyri-adi gün qəlbimizdə, şüurumuzda özünə əbədi yer tutaraq gözəl bir xatirəyə çevrildi. Həm də müqəddəs bir arzuya, amala körpü saldı – hamımızın qəlbində qəhrəman olmaq, qəhrəmanlıq etmək arzusu yarandı. Hamımız Vətən üçün nəse etmək istəyirdik. Təbii ki, hər birimiz öz səviyyəmizə, düşüncəmizə, təfəkkürümüzə uyğun xəyalımızda qəhrəmanlıq planları quraraq, Həzinin qəhrəmanlığını təkrar etmək istəyirdik... Beləcə Həzi Aslanovun ev-muzeyindən aldığımız təəssürlərdən qəlbimizə Vətən sevgisi, Vətənə layiqli xidmət etmək arzuları – vətənpərvərlik hissləri təşkil oldu.

Qəhrəmana el məhəbbətinin şahidi innab ağacı

Lənkəranda İsmət Qayıbov küçəsi, 19 nömrəli ev hamının qürurla, fəxrlə daxil olduğu ünvandır. Axı, bu ev qəhrəmanlığın, cəsurluğun, fədakarlığın beşiyi olmuşdur. Muzeyə gələn insanlar ilk olaraq muzeyin həyatındakı qocaman innab ağacı ilə qarşılaşırlar. Qəhrəmanın ruhunu özündə yaşadan 100 yaşlı ağac bura gələnləri qürurla salamlayır. İgid döyüşçünün 1918-ci ildə, 8 yaşında olarkən əkdüyü innab ağacı bu gün qəhrəmana göstərilən böyük xalq məhəbbətinə, el ehtiramına sanki şahidlik edir.

Muzeyin direktoru Tamara Fətullayeva bizə bildirdi ki, muzey yarandığı gündən indiyə kimi bura gələnlərin ardı-arası kəsilmir. Azərbaycan vətəndaşlarından tutmuş keçmiş SSRİ-nin bütün məkanlarından, xarici ölkələrdən gələn turistlər əfsanəvi qəhrəmanımızı ehtiramla yad edir, onun misilsiz igidliyi önündə baş əyir, sonsuz minnətdarlıqlarını bildirirlər. Muzeyə bütün yaş təbəqələrindən olan insanlar təşrif buyururlar. Təbii ki, onların içərisində gənclər daha çoxdur. Təkcə bölgənin, ətraf rayonların yox, demək olar ki, Azərbaycanın hər yerindən məktəblilər, tələbələr, gənclər xalqımızın şərəfli qəhrəmanlıq tarixində xüsusi yeri və çəkisi olan Həzi Aslanovun ev muzeyinə gəlir, cəsur sərkərdənin keçdiyi döyüş yol-

larını böyük həvə və maraqla izləyir, qəhrəmanlığa aparan ömrün hər anı ilə yaxından tanış olurlar.

T.Fətullayeva onu da qeyd etdi ki, 49 il ərzində muzeyə bir milyona yaxın sevirçi gəlib. Təkcə ötən il onların sayı 26 min 805 nəfər olmuşdur. Muzeyə gələnlərin yarısından çoxunu məktəblilər təşkil edir. Bu, bizi çox sevindirir. Təbii ki, bütün bunlar gənclərimizin qəhrəmanlıq ruhunda böyümələrində az əhəmiyyət kəsb etmir.

Lənkəranın tanınmış ziyalı, əməkdar müəllim Mənsur Ağayev də gənc nəslin vətənpərvərlik tərbiyəsində qəhrəmanlıq motivlərinin təbliğinin böyük rol oynadığı qənaətinədir:

– Hər bəşəriyyətin şöhrəti Həzi Aslanov kimi qəhrəmanlar tez-tez doğulurlar. Belə qəhrəmanlar mənsub olduğu xalq üçün milli nailiyyət, əbədi səcdə yeri, and yeridir. Onları daim yad etmək, gənc nəsle tanıtdırmaq, sevdirmək bizim hamımızın borcudur. Gənclərə təlqin etməliyik ki, vətənpərvərlik hissi, vətən sevgisi, vətənə layiqli xidmət bütün hisslərdən üstündür. Bu gün işğal altında olan torpaqlarımızın geri qaytarılması üçün qəhrəmanların davamçılarını yetişdirməliyik. Mənim fikrimcə, gənclər tərəfindən qəhrəmanların bu və ya digər şəkildə tez-tez yad olunması onlarda vətənpərvərlik hisslərini daha da artırır. Çünki belə hallarda onlar qəhrəmanı daha yaxından tanıyır, qəhrəmanlığı daha dərinlənə duyurlar. Kim bilir, bəlkə elə həmin daqiqələrdə kiminsə

ürəyində vətənpərvərlik duyğusu gücləndi, kiminsə qəlbindən qəhrəman olmaq arzusu keçdi və bu arzunu reallaşdırmağın yolu seçildi. Şübhəsiz ki, gözəl gələcək, etibarlı, güvənli sabah namınə vətənpərvər gənclər yetişdirmək üçün bütün vasitələrdən və imkanlardan vaxtında istifadə edilməlidir.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, hazırda H.Aslanovun ev-muzeyində 40-dan artıq Xatirə kitabı var. Muzeydə olan tamaşaçılar bu Xatirə kitablarında öz təəssürlərini, qəhrəmanı yad edərkən keçirdikləri hiss-həyəcanlarını, duyğularını ifadə edirlər. Fərsətdən istifadə edib onların bəzilərinə baxdıq. İlk Xatirə kitabına ilk sözü elə muzeyin açılışı günü, yəni 1969-cu il mayın 9-da Azərbaycanın görkəmli yazıçıları Hüseyn Abbaszadə və Əli Vəliyev yazmışlar. Xatırladaq ki, Hüseyn Abbaszadə Həzi Aslanovun döyüş yolundan bəhs edən "General" romanının müəllifidir. Onların rəy kitabındakı ürək sözlərini olduğu kimi qeyd edirik: "Xalqımızın qəhrəman oğlu, istedadlı sərkərdəsi, igid və cəngavər komandiri, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, qvardiya general-ma- yoru H.Aslanovun xatirəsini əbədləşdirmək məqsədilə Lənkəran şəhərində açılmış H.Aslanovun ev-muzeyi qədərbilən xalqımızın öz unudulmaz övladına bəslədiyi sonsuz məhəbbətin kiçik bir hissəsi və ifadəsidir.

Gələcək nəsillər bu tarix salnaməsini vərəqlədikcə biləcəklər ki, ata-babaları Böyük Vətən müharibəsi illərində nə kimi misilsiz şücaət göstərmiş və qurbanlar vermişdir.

H.Aslanovun adı dünya durduqca yaşayacaqdır!

Onun əməlləri müqəddəsdir!"

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, hər il olduğu kimi bu ilin may-iyun aylarında da muzeyə gələn məktəblilərin sayı daha çox olmuşdur. Bakı şəhər Həzi Aslanov adına 175 saylı tam orta məktəbin, S.İmrəliyev adına Beyləqan rayon Bahar kənd tam orta məktəbin, Astara rayonu E.Ağayev adına Səncərdi kənd tam orta məktəbin, Gəncə şəhər İstək liseyinin, Masallı rayonu Sarıcaözlü kənd ümumi orta məktəbin, Salyan rayon Sarvan kənd tam orta məktəbin, Lənkəran şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin və s. şagirdlərinin Xatirə kitablarına yazdıqları ürək sözləri insanı fərləndirir. Çünki bu hisslər gənc nəslin güclü vətənpərvərlik duyğularından xəbər verir. Sumqayıt şəhər, Y.Məmmədaliyev adına 31 nömrəli məktəbin bir qrup şagirdinin bu günlərdə Xatirə kitabına yazdıqları ürək sözləri də belə hissləri aydın ifadə edir: "Həzi Aslanov haqqında kitablardan, böyüklərimizin söylədiklərindən məlumatlı idik. Bu gün ilk dəfə Lənkəranda Həzi Aslanovun ev-muzeyində olduq. Qəhrəmanın həyatı, döyüş yolu, şücaəti haqqında bildiklərimizə yeni xatirələr əlavə etdik. Belə qəhrə-

man oğulları olan xalq hər zaman qalibiyyətlər əldə edəcək. İnşallah tezliklə belə bir qələbə gününü Qarabağımızda qeyd edəcəyik".

Təbii ki, biz qısa vaxt ərzində muzeydəki xatirə kitablarında olan ürək sözlərin, duyğuların, təəssürlərin hamısını oxuya bilmədik. Ancaq hansını oxuduqsa, qəhrəmana olan sonsuz məhəbbətin, fəxrət hissinin şahidi olduq.

Dilimiz, vicdanımız, bir də Vətənimiz gənclərə əmanət və ya son söz yerinə

Şah İsmayıl Xətai yazırdı: Müdrik əcdadlarımızdan miras qalmış üç şeyi sizə vəsiyyət edirəm: ana dilimizi, vicdanımızı, Vətənimizi. Bəli, əcdadlarımızın bizə əmanət qoyub getdiyi Vətən torpağı hər bir gənc üçün ata-ana sevgisi qədər təbii və təmənnəsiz olmalıdır. Gənc nəsəl bizim olan hər şeyi – vətənin daşını, dağını, gül-çiçəyini, təbiətini, milli geyimlərini – bir sözlə vətənə aid nə varsa hamısını böyük məhəbbətlə sevməliyik. Vətənin tarixini, xalqının milli-mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini, maddi-mədəniyyət irsini bilməli və onları layiqincə qiymətləndirməliyik.

Xalq şairi Məmməd Araz şeirlərinin birində deyir: Vətən daşı olmayandan olmaz ölkə vətəndaşı. Hər bir ölkənin əsl sahibi də onun vətəndaşlarıdır. Vətəndaşa öz vətəninə dərindən heç vaxt biganə qala bilməz. Bəli, vətəndaş – vətənin daşı olmaq deməkdir. Vətəndaş – torpağın pərvanəsi, yurdunun keşikçisi olmaq deməkdir. Yəni hər kəs öz ölkəsinin daşı, qayası, qraniti olmalı, daş kimi Vətən torpağının üstündə möhkəm dayanmalı, onu göz-bəbəyi kimi qorumalı, düşmənlə əlinə verməməlidir. Elə qəhrəmanlarımız da tarix boyu bütün bunların qorunması uğrunda son damla qanlarına qədər döyüşüb, mübarizə aparıblar.

Bu gün ölkəmizdə gənc nəslin vətənpərvərlik tərbiyəsi həmişəkindən daha aktualdır. Erməni qəsbkarları tərəfindən 20 faiz torpaqlarımızın işğal edilməsi, 1 milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkünlərin öz doğma ata-baba torpaqlarından, isti ocaqlarından, ev-eşiklərindən didərgin salınması qəhrəman gənc-lik yetişdirməyi tələb edir. Qəhrəmanlığı yaradan, ona güclü təkan verən hiss işə vətənpərvərlikdir. Mətin, rəşadətli, cəsur gənclər formalaşdırmaq üçün yeniyetmələrin və gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsini daim diqqət mərkəzində saxlamalı, ona əsas və həyatı əhəmiyyətli məsələ kimi baxılmalıdır. Təbii ki, sözlə, nəsihətlə, tövsiyə ilə yanaşı, həm də şəxsi nümunə, davranış, bu yolda atılan hər bir addım, hər bir əməl, qəhrəmanlığa verilən dəyər və s. gənclərdə vətənpərvərlik hissinin artmasında böyük rol oynayır. Elə Aprel döyüşlərini xatırlayaq. 2016-cı ilin Aprel döyüşləri gənclərdə vətənpərvərlik hisslərinin daha da artmasında müstəsna rol oynadı. İgid əsgərlərimizin şücaəti sayəsində Aprel döyüşləri Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələndi, ordumuz düşmənlə sarsıdıcı zərbələr vuraraq, onun hərbi texnika və avadanlıqlarını sıradan çıxardı, çoxlu sayda erməni əsgəri məhv edildi. Həmçinin düşmənlərin tərəfindən zəbt olunmuş bir neçə yaşayış məntəqəsi, strateji yüksəkliklər azğın düşməndən təmizləndi. Bu döyüşlərdə igid, mürd qəhrəman oğullarımız Vətən uğrunda - torpaqlarımızın bütövlüyü, ərazi toxunulmazlığı uğrunda canlarından keçməklə əsl vətənpərvərlik nümunəsi göstərdilər. Bununla da minlərlə, milyonlarla insana sanki vətənpərvərlik dərəsi keçdilər. Elə bu günlərdə - iyunun 26-da Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə Bakının "Azadlıq" meydanında möhtəşəm hərbi paradın keçirilməsi də gənclərdə böyük ruh yüksəkliyi yaratdı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin hərbi paradın nitqində qeyd etdiyi kimi Aprel, Naxçıvan qələbələri bir daha ordumuzun, xalqımızın vətənpərvərlik ruhunu gücləndirir. Gün gələcək, işğaldan azad olunmuş torpaqlarda qaldırılan Azərbaycan bayraqları "Azadlıq" meydanına gətiriləcək və hərbi paradla nümayiş etdiriləcək.

Ailədə, məktəbdə, iş yerində, bir sözlə, hər yerdə gənclərə Vətən sevgisi, Vətən məhəbbəti aşılanmalıdır. Torpaqlarımızın geri qaytarılması üçün, şəhidlərimizin qanının yerə qalmaması üçün gənclər hər bir işdə vətəni düşünməli, ona layiqli xidməti özünün başlıca vəzifəsi hesab etməlidir. Necə deyirlər, Vətəni sevmək azdır, onu qorumaq gərəkdir, Vətəni qorumaq da azdır, onu həm də göz bəbəyi etmək gərəkdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin bizə əmanət qoyduğu ideyalarda deyildiyi kimi: "Hər bir gənc vətənpərvər olmalıdır. Vətənpərvərlik böyük bir məfhumdur. Bu, sadəcə orduda xidmət etmək deyil, Vətənə sadiq olmaq, Vətəni sevmək, torpağa bağlı olmaq – budur vətənpərvərlik. Gəncləri xüsusi milli vətənpərvərlik, hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyələndirmək lazımdır. Milli vətənpərvərlik prinsipi gərək körpəlikdən başlayaraq hər bir vətəndaşın həyat prinsipi, həyat qanunu, nizamnaməsi olsun".

Natiqə AĞAYEVA,
“Lənkəran” qəzetinin xüsusi müxbiri

("Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün")

AZƏRBAYCANDA ÇAYÇILIĞIN VƏ SİTRUSÇULUĞUN İNKİŞAFINI SÜRƏTLƏNDİRMƏYİN ELMİ YOLLARI

Azərbaycanın təbii torpaq-iqlim şəraiti əsasən isti, quru və subtropik olması ilə səciyyələnir. Subtropik iqlim qurşağı ölkənin ümumi sahəsinin 65 faizini əhatə edir. 1936-cı ildə botanika və genetika sahəsində məşhur alim, akademik N.S.Vavilov Bakıda keçirilən subtropiklərin I konfransında belə demişdir ki, Azərbaycan dünyanın endemik bitki bankıdır. Lənkəran-Astara bölgəsi onun ən varlı gözəl gölünüdür...

Bu görkəmli alimin ölkəmizin iqliminə və bitki aləminə, xüsusən onun cənub bölgəsinə verdiyi yüksək qiymət özünü doğrultmuşdur. Həqiqətən, belə iqlim şəraiti respublikamızda müxtəlif növ və sortlardan olan çay, sitrus, feyxoa, kivi, zeytun, nar, əncir, püstə, badam, zəfəran, nəcib dəfnə, bambuk, tunq, xirnik, pekan, muşmala və s. subtropik meyvə və texniki bitkilərin geniş sənaye miqyasında inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensiala malikdir.

Uzunmüddətli becərmə və geniş elmi tədqiqat işlərinin aparılması sayəsində Azərbaycanın subtropiklərində həmin subtropik meyvə və texniki bitkilərin yüksək keyfiyyətinə nail olunmuş və beləliklə, iqtisadiyyatın inkişafında təsərrüfatların böyük rolu sübuta yetirilmişdir. Təsədüfi deyil ki, SSRİ-nin tərkibində olduğu illərdə də Azərbaycan feyxoa, zeytun, zəfəran, fındıq, nar, çay və s. subtropik, pəhriz əhəmiyyətli bitkilərin istehsalı baxımından həmişə ön yerlərdə olmuşdur.

Azərbaycanda subtropik bitkililiyin, o cümlədən çayçılığın sənaye miqyaslı inkişaf tarixinə nəzər saldıqda, subtropik təsərrüfatların sürətli inkişaf mərhələsinin Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qayğısı və səyi ilə 1970-1980-ci illərdə baş verdiyinin şahidi oluruq. Belə ki, 1969-cu ildə Heydər Əliyevin respublikaya rəhbər seçilməsi Azərbaycanda kənd təsərrüfatının digər sahələri ilə yanaşı, çayçılığın da inkişafına böyük təkan verdi. Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə bu sahə ilə əlaqədar geniş müzakirələr aparılmış və mühüm vəzifələr müəyyənləşdirilmişdir. Xüsusən, Azərbaycan KP MK-nın və Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin respublikada çayçılığın ixtisaslaşması və təmərküzləşməsi yolu ilə intensivləşdirilməsinə yönəlməli 29 aprel 1972-ci il tarixli birgə qərarı sahənin inkişafında böyük rol oynamışdır.

Heydər Əliyevin təşəbbüsü və qayğısı ilə Azərbaycanda çayçılığın intensivləşdirilməsi hesabına çay becərilməsi və çayçılıq sənayesi kənd təsərrüfatının gəlirli sahəsinə çevrilmişdir. Çay plantasiyalarının 1970-ci illə müqayisədə 8 min hektardan 12 min hektara, çay yarpağı istehsalının isə 26 min tona çatdırılması və bundan da 8,5 min ton keyfiyyətli Azərbaycan çayı əldə edilməsi mümkün olmuşdur. 14 çay yarpağı emal edən və 2 çay çəkib-bükən fabrikin istismara verilməsi nəticəsində isə 45 min ton yaşıl çay yarpağının emal olunması üçün imkan yaranmışdır. Nəticədə çay yarpağı istehsalının səmərəliliyi 64 faiz və əldə edilən gəlir 16 milyon manatı ötmüşdür. Çay emal edən fabriklər 52 milyon manatlıq məhsul istehsal etmişdir. Həmin dövrdə çaybecərmə və çay

emalı ilə bölgədə 65-70 min adam məşğul idi və əhalinin çaya olan tələbatının 65-70 faizi yerli çayla ödənilirdi.

Azərbaycanda 1988-1993-cü illərdə baş verən məlum hadisələr kənd təsərrüfatının digər sahələrində olduğu kimi, çayçılığa da öz mənfi təsirini göstərdi. Bazar iqtisadiyyatına keçid ərəfəsində çay becərilməsi və çay emalı ilə məşğul olanlar maddi-texniki və təşkilatı cəhətdən bir sıra çətinliklərlə

üzlənmişlər. Bu səbəbdən də çay plantasiyalarında aqrotehnika xidmət işləri dayandırıldı, baxımsızlıq ucbatından külli miqdarda çay kolları quruyub məhv oldu. Son illərin statistik məlumatlarına görə, ölkədə vaxtilə mövcud olan (12 min hektar) çay plantasiyalarının 90 faizdən çoxu təcridən sıradan çıxmışdır. Hazırda ölkə əhalisinin çaya olan ehtiyacı əsasən idxal hesabına ödənilir.

Məlum olduğu kimi, regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarında yerli sərvətlərdən və təbii şəraitdən səmərəli istifadə etməklə qeyri-neft sektorunun, o cümlədən kənd təsərrüfatının inkişafının təmin edilməsi, əhalinin məşğulluq səviyyəsinin yüksəldilməsi və güzəranının daha da yaxşılaşdırılması kimi həlli vacib məsələlər qarşıya qoyulmuşdur. Həmin proqramların həyata keçirilməsi sayəsində Azərbaycan yeni inkişaf mərhələsinə keçmişdir. Bu mərhələdə ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin həlli gündəmə gətirilərək prioritet fəaliyyət istiqamətlərindən biri elan olunmuşdur.

2008-ci il 25 avqustda təsdiq edilmiş "2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramı"nda ölkənin aqrar sektorunu üçün strateji əhəmiyyəti olan çay da əsas ərzaq məhsulları sırasına daxil edilmişdir. Məqsəd ölkədə çayçılığın bərpası və çay istehsalının artırılması ilə ölkə əhalisinin yerli çay məhsulları təminatına nail olunmasından ibarət idi. Ötən ilin sentyabrında Lənkəran şəhərində Azərbaycanın aqrar bölməsinin mühüm sahələrindən biri sayılan çayçılıq, sitrusçuluq və çəltikçiliyin dirçəldilməsi və inkişaf etdirilməsi məsələlərinə

həsr edilmiş respublika müşavirəsi keçirilmiş, geniş müzakirələr aparılaraq, bu sahələrin intensivləşdirilməsi mühüm məsələ kimi qarşıya qoyulmuşdur. Həmin müşavirədə aqrar sahəyə diqqətin artırılmasının vacib məsələ olduğu dəfələkən, bölgə üçün əhəmiyyətli sayılan sahələrin, xüsusilə çayçılıq, sitrusçuluq və çəltikçiliyin müasir elmi əsaslara söykənərək inkişaf etdirilməsinin zəruri olduğu vurğulanmışdır.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının bölgədə fəaliyyət göstərən Lənkəran Regional Elmi Mərkəzi ümumrespublika toplantısında bu vəzifələrin icrası ilə əlaqədar öz iş planını yenidən nəzərdən keçirmiş və elmi-praktiki əsaslarla bir sıra tədbirlər işləyib hazırlamışdır. Onlar bunlardır:

- fermer təsərrüfatları üçün daha məhsuldar və keyfiyyətli çay sortlarını yaratmaqla və yekcins tinglərlə çay plantasiyalarının salınmasına nail olunması;
- Lənkəran-Astara bölgəsində sitrus bitkilərinin ən yaxşı adaptasiya olunmuş, yüksək təsərrüfat qiymətini almış sortların əldə edilməsi və fermer təsərrüfatlarına təqdim edilməsi;
- bölgədə çay, sitrus və digər subtropik meyvə və texniki bitkilərin inkişafı üçün becərmə texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi;
- Astara rayonunda sitrus bitkilərinin becərilməsi üçün daha əlverişli torpaq-iqlim şəraitin olmasını nəzərə alıb AMEA-nın Lənkəran Regional Elmi Mərkəzinin "Astara dayaq məntəqəsi"nin yaradılması;
- bölgədə gələcəkdə çay plantasiyalarının salınması məqsədilə Lerik rayonu ərazisində AMEA-nın "Torpaq-şünaslıq və Aqrokimya İnstitutu ilə birlikdə tədqiqat işlərinin aparılması, çay və digər subtropik bitkilərin əkinəyararlı sahələrinin müəyyənəndirilməsi;
- Lənkəran Dövlət Universiteti ilə əməkdaşlıq əsasında çay, sitrus və bəzək bağçılığı üzrə mütəxəssis kadrların hazırlanması və onların təkmilləşdirilməsi;
- Lənkəran-Astara bölgəsinin özünəməxsus təbii torpaq-iqlim şəraitində yetişdirilən kənd təsərrüfatı məhsullarının yüksək keyfiyyətli olmasını nəzərə alaraq, "Made in Azərbaycan" brendi altında xaricə ixracatını artırmaq məqsədilə AMEA-nın Lənkəran Regional Elmi Mərkəzində müasir tələblərə cavab verən "biokimyəvi tədqiqatlar" şöbəsinin yaradılması və müasir laboratoriya avadanlıqları ilə təmin edilməsi;
- AMEA-nın Coğrafiya İnstitutu ilə birlikdə Lənkəran-Astara rayonlarının "Aqroiqlim xəritəsi"-nin hazırlanması;
- Lənkəran-Astara bölgəsində bioloji müxtəlifliyin qorunması, davamlı istifadəsi və turizmin inkişaf perspektivləri nəzərə alınaraq, AMEA-nın "Botanika İnstitutu" və "Mərkəzi Nəbatat Bağ"ı ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Lənkərandə "Nəbatat bağ"ının salınması.

Fərman QULİYEV,
AMEA-nın Lənkəran Regional Elmi
Mərkəzinin direktoru, professor

AQRAR SEKTORDA SƏNAYELƏŞMƏ ZAMANIN TƏLƏBİDİR

Kənd təsərrüfatında əhəmiyyətli sahələrin dirçəldilməsi aqrar sektorun dinamik inkişafında mühüm rol oynayır. Hazırda pambıqçılığın, tütünçülüyn, sitrus meyvəçiliyin, üzümçülüyn, çayçılığın, çəltikçiliyin və digər əhəmiyyətli təsərrüfat sahələrinin dövlət dəstəyi hesabına inkişafı məhsul istehsalının artımına və ölkənin ixrac potensialının çoxaldılmasına imkan yaradıb. Bunun nəticəsidir ki, cari ilin 5 ayında qeyri-neft məhsullarının ixracının dəyəri ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 40,5 faiz artaraq 250 milyon dollara çatıb. Sözsüz ki, ixrac olunan qeyri-neft məhsullarında aqrar sektorun payı daha yüksəkdir.

Prezident İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında əhəmiyyətli sahələrin dirçəldilməsi barədə demişdir: "Kənd təsərrüfatı ilə bağlı artım 4,2 faizdir, yaxşı göstəricidir, xüsusilə bitkililikdə. Bunun böyük hissəsi pambığın istehsalı ilə bağlıdır... Biz əhəmiyyətli texniki məhsulların inkişafı ilə bağlı çox ciddi addımlar atmışıq..."

Azərbaycanda aqrar sektor üzrə islahatlar kompleks şəkildə aparılır. Yəni kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, emal prosesləri və son məhsula çevrilməsi planlı şəkildə həyata keçirilir. Məsələn, pambıq və baramanın Mingəçevir Sənaye Parkında və Şəki İpək Kombinatında yüksək səviyyədə emal edilərək son məhsula çevrilməsi üçün konkret tədbirlər görülür. Bu da həmin məhsullardan daha çox gəlir əldə etməyə, daxili tələbatı ödəməyə və ixrac etməyə hesablanır.

Qeyd edək ki, təkcə pambıqçılığa verilən dövlət dəstəyi sayəsində ötən il 207 min ton pambıq tədarük edilib. Müqayisə üçün bildirək ki, 2015-ci ildə bu rəqəm cəmi 35 min ton olmuşdur. Göründüyü kimi, fərq dəfələlədir.

Kənd təsərrüfatında sənayeləşmədən geniş istifadə dövrün və zamanın tələbidir. Dünya təcrübəsi də göstərir ki, aqrar sektorda sənayeləşmə olmadan inkişaf mümkün deyil. Odur ki, bu sahədə yeni texnika və texnologiyalar tətbiq edilir. Əlbəttə, bu vacib iş məhsuldarlığın artmasına, onun keyfiyyətli emalına geniş imkanlar açır. Digər tərəfdən, məhsul istehsalçıları ilə emalçılar arasında əlaqə yaranır. İstehsalçı məhsulun alıcısının olacağını, emalçı isə nə qədər xammaldan istifadə edəcəyini qabaqcadan bilir. Qarşılıqlı əlaqə və anlaşma hər iki tərəf üçün sərfəlidir, həm də ən əsas istehsalı stimullaşdırır.

Aqropark da müasir texnika və texnologiyalardan istifadə edilən aqrar müəssisədir. Artıq ölkəmizdə də bu təcrübədən geniş və səmərəli istifadə olunur. Hazırda Azərbaycanda 45 aqroparkın yaradılması prosesi gedir. Həmin aqroparkların 28-i bitkililik, 17-si isə heyvandarlıq kompleksidir. Bu müəssisələrin fəaliyyətə başlaması həm ölkəmizin ərzaq təhlükəsizliyini təmin edəcək, həm də ixrac imkanlarını genişləndirəcək. Aqroparkların bir üstünlüyü də emal, satışla texniki xidmətlərin kompleks şəkildə həyata keçirilməsidir. Digər tərəfdən aqroparkların ilin bütün fəasillərində məhsul yetişdirmə imkanı var. Bu, fasiləsiz istehsal və ixrac imkanı deməkdir. Azərbaycan da bu imkan-

dan yararlanaraq ilboyu məhsul ixrac etməklə xarici bazarda yerini qorumağa çalışır.

İxracdan danışib fındıqçılıqdan bəhs etməmək mümkün deyil. Fındıqçılıq Azərbaycanın əhəmiyyətli bitkililik sahələrindən sayılır. Bu məhsulun istər ölkə daxilində, istərsə də xaricdə alıcısı başının üstündədir. Elə buna görədir ki, ixracda pomidordan sonra fındıq ikinci yerdə olmaqla yüksək gəlir gətirməyi ilə seçilir. Tütünçülük də seçilən sahələrdəndir. Bu sahənin Azərbaycanda ən yüksək inkişaf dövrü ötən əsrin 70-80-ci illərinə təsadüf edir. Amma sonrakı illər məlum səbəblərdən bütün sahələrdə olduğu kimi, tütünçülükdə də durğunluq yaratdı. Ən əsas səbəb emal müəssisələrinin işləməməsi, xaricə bazara məhsul çıxarmaq imkanının olmaması idi. Ölkədə həyata keçirilən aqrar islahatlar içərisində tütünçülüyn inkişafı ilə bağlı qəbul edilən qərarlar isə tənəzzülə son qoydu. Məsələn, 2015-ci ildə cəmi 1300 hektarda tütün əkilmişdisə, cari ildə bu rəqəm 3300 hektara çatdırılıb. Bu isə ixracdan asılılığa son qoyması, əlavə ixrac imkanı deməkdir.

Baramaçılıq da sənayeləşmə tələb edən sahədir. Ölkəmizdə ipəkçiliyin tarixi çox qədimdir. Azərbaycan kələğayısı istər Şərqdə, istərsə də Avropada məşhur olub. Kələğayılardan incəliyi və naxış bolluğu alıcıları özünə cəlb edirdi. Ölkəmizin müxtəlif bölgələrində kələğayı sekləri olsa da, Şəki əsas baza rolunu oynayır. Ötən əsrdə sənaye üsulu ilə işləyən Şəki İpək Kombinatı fəaliyyət göstərirdi. Bu gün baramaçılığın dirçəldilməsi kombinatın fəaliyyətini yeni-

dən canlandırır. Hazırda kombinat yerli xammalla təchiz olunur. Təkcə ötən il ölkədə 240 ton barama tədarük edilib. Cari ildə isə 450-500 ton keyfiyyətli barama tədarükü proqnozlaşdırılır.

Aqrar sektorda əhəmiyyətli sahələrin dirçəldilməsi, sənayeləşmə məhsul istehsalı ilə yanaşı, əhalinin məşğulluğunun təminatında da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Məlumdur ki, pambığın əkin coğrafiyası digər məhsullara nisbətən genişdir. Təkcə pambıq sahələrinin artırılması 200 minə yaxın insanın işlə təmin edilməsinə imkan yaradıb. Yəni, daha çox ailə gəlir əldə edib güzəranını yaxşılaşdırır. Digər sahələrdə də həmçinin - daha sürətli inkişaf və sənayeləşmə, həm də daha çox iş yerinin açılması ilə nəticələnir.

Yuxarıda qeyd edilən mühüm sahələrin sənayeləşmə əsasında inkişaf etdirilməsi Lənkərandə da uğurla həyata keçirilir. Rayonun İcra başçısı hörmətli Taleh Qaraşov bu mühüm işə daha çox diqqət ayırır ki, bunun da müsbət nəticəsi göz qabağındadır. Bir anlıq keçən əsrin 70-ci illəri yadıma düşür. Yeni-yeni çay plantasiyaları, sitrus bağları, ucu-bucağı görünməyən çəltik sahələri... insanlara yaşamağa, qurub-yaratmağa, həm də cəsarətli addımlar atmağa böyük inam yaradır. Ən əsas aqrar sektorun sənayeləşmə üzərində sürətli inkişafı yaxın gələcəkdə insanlarımızın firavan yaşayışından xəbər verir. Əlbəttə, bu, zamanın və dövrün tələbidir.

Barat KƏRİMOV,
"Lənkəran"ın əməkdaşı

LƏNKƏRANDA YAY TURİZM MÖVSÜMÜ

Azərbaycanın əsrarəngiz guşələrindən olan Lənkəran yay turizm mövsümünə tam hazırdır.

Bunu "Lənkəran" qəzetinə açıqlamasında Lənkəran Turizm-İnformasiya Mərkəzinin direktoru İlqar Əzimov deyib.

Əvvəlki illərdən fərqli olaraq cənub bölgəsində yay turizm mövsümünün bu ilin mart ayından başladığını bildirən İ.Əzimov bununla əlaqədar müvafiq qurumların mütəxəssislərindən ibarət işçi qrupunun rayondakı turizm və istirahət mərkəzlərində, çimərliklərdə monitorinqlərin aparıldığını diqqətə çatdırıb.

Geniş turizm imkanlarına malik olan Lənkəranın özünəməxsus təbiəti, tarixi abidələri, milli mətbəxi, adət-ənənələri, folkloru rayona gələn turistlərin böyük marağına səbəb olub.

İ.Əzimovun sözlərinə görə, turistləri rayonumuza cəlb edən əsas amillər isə bu diyarın dəniz, dağ və meşə ilə əhatə olunmasıdır.

Son illər rayona gələn turistlərin sayı nəzərəcərpacaq dərəcədə artıb. Bu ilin beş ayında Lənkərandə mehmanxana və mehmanxana tipli obyektlərdə qalan turistlərin sayı 8857 nəfər olub. Onların 10 faizini xarici turistlər təşkil edir. Rayona ən çox turist isə İran İslam Respublikasından və Rusiya Federasiyasından gəlib.

Lənkəran Turizm-İnformasiya Mərkəzi cənub bölgəsinin turizm potensialının təbliği sahəsində müxtəlif səpkili tədbirlər həyata keçirib.

Mərkəzin direktoru İlqar Əzimov bildirib ki, ingilis və Azərbaycan dillərində Lənkəranın turizm potensialını əks etdirən nəfis şəkildə hazırlanmış buklet, flayer və digər çap materialları hazırlanaraq sərgilərdə nümayiş olunub, turistlərə təqdim olunmaq üçün rayonda yerləşən mehmanxana və mehmanxana tipli

obyektlərə, muzeylərə və Heydər Əliyev Mərkəzinə paylanılıb.

Eyni zamanda, rayonun turizm potensialını təbliğ edən orijinal flayer və təqvim, Lənkəranın turist marşrut xəritəsi hazırlanaraq gələn qonaqlara verilib. Hazırda isə cənub bölgəsinin turist xəritəsi üzərində iş gedir.

İlk dəfə olaraq Mərkəz tərəfindən Lənkərandə fəaliyyət göstərən otellərin ingilis və rus dillərində kataloqu hazırlanıb. Cənub bölgəsinin digər rayonları üzrə də bu tip çap məhsullarının hazırlanması planlaşdırılıb.

Ölkəmizin cənub bölgəsinin turizm potensialının beynəlxalq səviyyədə təbliğ olunması ilə bağlı Mərkəz 5-7 aprel tarixlərində Bakı şəhərində təşkil olunmuş turizm və səyahətlər sərgisində bölgəni layiqincə təmsil edib. Sərgi çərçivəsində iştirakçılara yerli istehsal olan milli suvenirələr təqdim olunub.

Sərgidən sonra cənub bölgəsinin turizm məkanlarına maraq çoxalıb, istirahət və turlarla bağlı müraciətlər olunub. Xüsusilə əcnəbi turistlərin bölgəyə axını artıb.

İyun ayının əvvəllərində İtaliyanın müxtəlif yerlərindən olan turist heyəti Lənkərana səfər edib. Lənkəran Turizm-İnformasiya Mərkəzi tərəfindən qonaqlar üçün maraqlı turlar təşkil olunub.

İtaliyalı qonaqlar Lənkəranın və Astaranın füsunkar təbiəti, Hirkan Milli Parkı, çay plantasiyası və çay fabriki, Lənkəran Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinə ekskursiya edərək, soyqırım qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidə kompleksi və Lənkəran şəhərinin görməli yerləri ilə tanış olublar.

Etnoqrafik turizmin təbliği məqsədiylə Turizm-İnformasiya Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə rayondakı Separadi kənd mədəniyyət evinin "Nənələr" folklor kollektivinin üzvləri ilə görüş və çay süfrəsi təşkil olunub. Tədbir xarici qonaqların böyük marağına səbəb olub.

Son illərdə ölkəmizə xarici turist axınını nəzərə alaraq turizm obyektlərində qonaqlara göstərilən xidmətin səviyyəsinin yüksəldilməsi mühüm rol oynayır. Bununla əlaqədar vaxtaşırı müxtəlif trening və seminarlar təşkil olunur. Nəticədə respublikamıza və eləcə də bölgələrə xarici ölkələrdən gələn turistlərin sayı ildən-ilə artır.

Xarici turistlərin ölkəmizə daxil olmalarını asanlaşdırmaq və qeydiyyatlarının təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bir sıra normativ aktlar, o cümlədən mehmanxana və mehmanxana tipli obyektlərdə, turizm obyektlərində əcnəbi turistlərin qeydiyyatının yeni norma və qaydaları qəbul olunub.

İyunun 15-dən yeni turizm mövsümünün başlaması və əcnəbi turistlərin qeydiyyatında olan yeniliklərin tətbiqi ilə əlaqədar Lənkəran-Turizm İnformasiya Mərkəzi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin Regional İdarəsinin təşkilatçılığı ilə Lənkərandə fəaliyyət göstərən turizm obyektlərinin nümayəndələri üçün məarifləndirici tədbir təşkil olunub.

Mərkəz tərəfindən yerli sənətkarlıq növlərinin təbliği məqsədilə əl işlərinin sərgisi və cənub bölgəsinin turizm potensialını əks etdirən fotosərgilər də maraqla qarşılanıb. Mərkəzin təşəbbüsü ilə Lənkərandə fəaliyyət göstərən bir sıra otellərdə yerli sənətkarların əl işlərinin satışına başlanılıb.

Ekoloji turizm növlərinin araşdırılması və milli parklarda müxtəlif turizm xidmətlərinin təşkili, sağlamlıq və ekstremal turizm növlərinin təbliği və inkişafı məqsədilə ekoloji turizm üçün əlverişli imkanları olan Hirkan Milli Parkı ilə əməkdaşlıq davam etdirilir. Milli Parkla birgə turistlər üçün ekoturizm marşrutları üzrə gəzintilər təşkil olunur.

İ.Əzimovun sözlərinə görə, bölgə üçün yeni olan aqroturizmin inkişafı ilə bağlı işlərə də start verilib. Turistlər üçün çay plantasiyası və çay fabrikinə turlar təşkil edilir.

Hazırda Lənkərandə iki böyük turizm obyektinin tikintisi davam etdirilir. Bütün bunlar isə öz növbəsində rayona daha çox turistin gəlməsinə səbəb olacaqdır.

Ağaddin BABAYEV

LƏNKƏRANLA TANIŞLIQ SALYANLI GƏNCLƏRDƏ ZƏNGİN TƏƏSSÜRAT YARADIB

Salyan rayonunda fəaliyyət göstərən "Ana Kür" İctimai Birliyinin Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə yardımı ilə həyata keçirdiyi "Qəhrəmanlıq unudulmur" devizi ilə gənclərin şəhid ailələrinə dəstək təşəbbüslərinin təşkili" layihəsi çərçivəsində salyanlı gənclər Lənkərandə olublar.

Layihə rəhbəri Rüstəm Məlikovun qəzetimizə verdiyi məlumata görə, 25 nəfərdən ibarət turun heyətində gənclərlə yanaşı, rayonda fəaliyyət göstərən QHT-lərin və KİV-lərin təmsilçiləri də iştirak ediblər.

Salyanlı gənclər əvvəlcə Lənkəran şəhərində doğulub boya-başa çatmış, ikinci dünya müharibəsində alman işğalçıları ilə müharibədə igidlik göstərərək iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüş Həzi Aslanovun ev muzeyinə gəliblər.

Muzeyin direktoru Tamara Fətullayeva cəmi 34 il yaşamış igid Qəhrəmanın şərafli döyüş yolu barədə məlumat verərək, xalqımızın yetirdiyi qəhrəman oğulların igidliklərinin heç zaman unudulmayacağını vurğulayıb, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ordumuzun döyüş qabiliyyətinin dünyanın ən qabaqcıl orduları səviyyəsində olması üçün dövlət səviyyəsində həyata keçirilən tədbirlərdən danışdı.

Muzeyin 5 zalında Həzi Aslanovun şəxsi əşyaları ilə yanaşı, onun döyüş yolunu əks etdirən eksponatlar, Qəhrəmanın layiq görüldüyü təltiflər, cəbhə dostları ilə çəkdiyi xatirə şəkilləri, istifadə olunmuş döyüş sursatları gənclərdə böyük təəssürat yaradıb.

Salyanlı gənclər səfər çərçivəsində Lənkəran rayonunun görməli yerləri, tarixi abidələri ilə tanış olmaqla bərabər, "Palıdli Sahil" istirahət mərkəzində də olublar. Onlar Salyana zəngin təəssüratla qayıdıblar.

A.ŞAĞLASERLİ

Şəfiqə xanımı ali məktəbdə oxuduğum illərdən tanıyırdım. Tələbəlik illərindən, hələ o günlərdən qəddi-qaməti, gözəl çöhrəsi, lətif danışığı, ağıllı gözləri ilə hamının diqqətini cəlb edərdi. Şəfiqə xanımla rastlaşanların ona gah gizlicə, gah da açıq-aşkar göz yetirdiklərini də unutmamışam. Tanıdığı adamlara çox da qay-nayıb-qarışmazdı. İlk baxışdan adama elə gəlirdi ki, qaraqabaq, özünüçəkən və sərtdir. Elə ki, dindirərdin, parlaq üzü gül tək açılar, xoş sözü ən böyük hədiyyə kimi qiymətli olardı. Səmimiyyət, tərəvət saçılardı üz-gözündən. Ürkək nəzərləri ilə ona göz qoyan, qəlbinə rahatlıq gətirən, həsrətini çəkənlərdən birini seçdi. Sevgidən özünü xoşbəxt sanıb, məhəbbətdən ağıl daha da işıqlandı. Ürəyində onu əbədi məhəbbətə çevirdi. O, sevmədi ki, ad olsun, sevdi ki, onun olsun.

Ailə qurub onu cəmiyyətə açılan qapı sandı, oğul anası oldu. Məsum baxışlı oğlan uşağı özü ilə bərabər ailəyə bol-bol sevinc gətirdi. Evlərində toy-bayram əskik olmadı. Adını Şahid qoydular. Nəslin davamına zəmin olacaqdı, şahid duracaqdı Şahid.

Şəfiqə ana teatrşünas olan həyat yoldaşına qəlbən bağlanıb ailə tərtibində valideynin qüdrət sahibi olduğunu yaxşı anladı. Bununla belə, tələbə olanda hər gün yollandığı institutun yolunu ailə qurandan sonra da dəyişmədi. Ali məktəbi fərqlənmə diplomu ilə bitirdiyindən, onu institutda saxlamışdılar. Orada işləyir, əziz oğlunu xoşbəxt böyüdüdü. Analıq borcu, şərfi onun üçün hər şeydən qiymətli idi. İşin çətinlikləri, ağırlığı da bu hissi, duyğunu ona unudura bilmirdi.

İllər sürətlə ötdükcə Şəfiqə ananın qayğıları xeyli azaldı. Boy-buxunlu Şahidi ali məktəbi bitirərək işə başladı, ailəyə dayaq oldu. Çox keçmədi ki, ana toy-düyün arzusunu da həyata keçirdi. Şahid sevil-bəyəndiyi qızla evlənib, ürəklə bağlandığı Şirmayənin sədaqətli ömür-gün yoldaşına çevrildi. Dili ürəyinin açarı olan Şahidə ailəsində bir körpə qız nəsim oldu. Adını Könül qoydular. Könül sevən hamı üçün göyçək oldu.

Şəfiqə ana hər kəsə xeyirxahlıqla bağlandığından, dünyanı ona sanki ölümsüzlük bəxş edən kimi gördü. Onun gözündə həyat yoldaşı, Şahid, Şirmayə və yaşa dolan Könül get-gedə gəncləşərək gözəlləşdi, əvvəlkidən də tərəvətli oldular.

Şahid idmanı çox sevirdi. Xəzərin sahilində böyüdüyündən üzgüçülük də məşğul olurdu. Evdə təkidlərə baxmayaraq, o, idman cəmiyyətinə yazıldı, yarışlarda iştirak etdi.

Bir dəfə ana evə qayıdan Şahidin sözlü adama bənzədiyini o dəqiqə hiss etdi. Oğluna maraqla baxan ana:

- Nə olub, ay oğul? Gözümə sevincək görünürsən, - deyər sualedici nəzərlə gözlərini ona dikdi.

- Anacan, milli komanda ilə xaricə bir həftəlik yarışa getməliyəm. Deyəsən, oğlun axırda dünya çempionluğuna kimi gedib çıxacaq, - deyər sevincini gizlədə bilməyən Şahid cavab verdi.

- Bəs işdən nə deyirlər? - ana narahatlıqla soruşdu.

- Razılıq alıblar, anacan. Axı mən respublikanın şərəfini qoruyacağam, - deyər Şahid inamla dilləndi. Deyirəm, ay ana, qayıdandan sonra kəndə də bir baş çəkərik. İş-güc həmişə var. Ordakılar üçün yaman darıxmışam. Elə Şirmayə də getməyə razılıq verib. O, sizə çox təşəkkür edir, iltifatınıza layiq gəlin olmağa çalışır.

Şəfiqə ana Şahidin haqlı istəyini lütfən qəbul edib dedi:

- Çox yaxşı, bala, sən deyən olsun. Qohum-qəbiləni vaxtında axtarıb-aramaq xeyirxah, vacib işlərdən sayılır. Qaldı idman yarışına getməyinə, nə deyirəm, ay oğul. Yolun uğurlu olsun. Uğurlar qazanasız. Qərrib yerdir, özünüzdən muğayət olun, - deyər oğluna xeyir-dua verdi.

Ananın xeyir-duası Şahidə uğurlar qazandırdı, qollarına güc-qüvvət gətirdi. Yarışlarda yüksək nəticəsi, qələbəsi barədə qəzetlər də yazdı. Evdəkilər bundan, Şahid hələ gəlməmiş xəbər tutdular. Arada zəng də çalmışdı. Şahidin sevimli qızı Könül atasının qələbəsi barədə qəzetdə dərc olunmuş xoş xəbəri evdə ucadan döngə-döngə oxunmuşdu. Onda Şəfiqə ananın dodaqlarından: "Boyuna qurban, ay bala!" sözləri qopmuşdu. Şirmayənin çöhrəsində isə təbəssüm oyanmış, çiyrəparasını bağrına basaraq döngə-döngə öpmüşdü.

Yanvarın soyuğu, sazağı hiss olunurdu. Sərt qış insanları sanki imtahana çəkirmiş kimi, gün ərzində müxtəlif donda görünürdü. Şahid bir həftədən çox idi ki, doğma ocağına qayıtmışdı. Onun gəlişi, qazandığı qələbə evdəkiləri, qohum-qəbiləni, dost-taşıları nə qədər sevindirirə də, şəhərin ümumi ahəngi, hər gün küçələrdə baş verən tətillər, xəbis düşmənlər xisləti, insan etirazları, hay-küy hamını narahat edirdi. Əsrlərlə torpaq iddiasına düşən mənfur düşmənin özünə havadar taparaq paytaxt şəhərində ixtişaşlar salması Şahidin qəlbini ağrıtdı. O da özünü vətənpərvər gənclər sırasında hiss etdi.

Şahidin təklifini unutmayan ana ona yaxınlaşaraq:

- Ay oğul, gəl yığışib gedək kəndə. Bir az dincəlib qayıdırıq. Özün də çox yorğun

görünürsən. Şirmayə də neçə gündür ki, getməyimizi arzulayır. Yəqin sənə qulağına da oxuyub. Şəhərdə və ətraf yerlərdə baş verən hadisələr lap canüzücüdür. Sən də son vaxtlar evdə az-az tapılırsan. Hay-küydən nə çıxar? - deyər narahatlıqla dillənmişdi.

- Bir az döz, ay ana, mütləq gedərik. Dost-taşılarım, demək olar ki, indi küçədə, bayırdadır. Şəhərin hər tərəfini tanklar bürüyüb. Camaat tankların lüləsinə gül-çiçək qoyub. Heç kim tank lülələrindən atəşin açılmasını istəmir. Hamı kimi, mən də düyün düşən bu hadisələrin gedişini izləyirəm. Paytaxtı bu cür qoyub getmək olmaz! Ətrafıma baxıram, hamı necə, mən də o cür. Görək elnən olasan, elin dərindən şərək çıxasan, ana! Halalca torpaqlarımıza göz dikiblər. Əl çəkmirlər bəd niyyətlərdən, - deyər Şahid həyəcanla dillənmiş, mətbuat yayımından aldığı bir çəngə qəzeti götürüb otağına çəkilməmişdi.

Şəfiqə ana oğluna etiraz edə bilməmişdi. O, nə biləydi ki, həyatın sərt, dolanbac yolları hələ qabaqda imiş! Nə biləydi ki, tale onu dəhşətli, amansız günlərlə üzlaşdırəcək!?

... Gecə yarısı küçədən gələn səs-küy, çığırta və bağırta ətrafa yayılaraq insanları yuxusundan etmiş, yatmayanlarınsa ürəyini səksəkə ilə doldurmuşdu.

Bu ara kiminsə vahiməli səsi aydın eşidildi:

- Ay camaat, nə dayanmısınız, qanınız yoxdur?! Şəhəri yerlə-yeksan etmək istəyirlər. Çıxın küçələrə!!!

Şahidin ürəyi onsuz da çoxdan atlanmışdı. O, cəld hərəkətlərlə paltarlarını geyinsə də, bir qədər dayanıb necə hərəkət edəceyini düşündü. Camaata qoşulan atasıda ona mane olmaq iqtidarında deyildi. Qəti qərara gələ bilmədiyindən otaqda var-gəl etdi. Nə fikirləşdisə, ayaq-qabıllarını da geyindi. Şirmayə və Könül ona heç bir söz deyər bilmədilər. Bu vaxt Şəfiqə ana cəsarətlənib oğlunun qolundan yapışdı. Ana bir an susandan sonra:

- Hara gedirsən, oğul? Axı sən orada

nə edəcəksən?! Din itib, məzhəb qarışıb. Heç nədən xəbərin yoxdur. Bilmirsən nə məsələdir. Allah eləməmiş, bir şey olar. İraq olsun. Getmə, bala, getmə! Ana ürəyinə ki, bir şey damdı, onu görək dinləyəsən, - dedi və yalvarışlı səsle gözlərini oğluna dikdi. Anasının solğun çöhrəsi diqqətdən yayınmasa da, o, fikrində qəti və dönməz olduğunu bildirdi.

- Narahat olma, ana! Nə olacaq? Camaatın çoxu küçədədir. Hamı həqiqəti üzə çıxarmaq uğrunda çarpışır. İnşallah, heç nə olmaz. Yarım saata evə qayıdaram, - deyər dilləndi.

Şahid yenə bir an ayaq saxlasa da, getməyini vacib sayıb əvvəl qızı Könülün, sonra isə anasının hər iki üzündən döngə-döngə öpdü, Şirmayəni diqqətlə süzüb qapıdan çölə çıxdı.

Vahiməli hay-küy getdikcə güclənirdi. Tankların uğultusu, qulaqbatırıcı səsi hamıda təşviş yaradırdı. Adamların nə dediklərindən baş açmaq olmurdu. Küçə boyu fəryad nidaları qəlb göynədirdi. Heç kim nə baş verdiyini anlamırdı. Hadisədən xəbərsiz qalan insanlar çoxmərtəbəli evlərinin balkonlarında atəşə tutulurdu. Aramsız davam edən vahiməyə birdən atışma səsləri də qarışanda evdə Şəfiqə ananın ürəyi sancdı. O, güclə eşidə biləcək bir səsle gəlinini səslədi:

- Şirmayə, ay Şirmayə! Mənə mətbəxdən bir stəkan su gətir! Nəfəsim lap

təngidi. Şahidi nahaq evdən buraxdıq. Görək zor gücünə də olsa, getməyə qoymayaydıq. Balam birəcə tez qayıtsaydı!.. İlahi, özün kömək ol, millətin dadına yetiş!

Küçədə tankların uğultusu bir qədər azalsa da, onu qorxunc ağlaşma, fəryad, ağı səsləri əvəz etdi. Hər kəs doğmasını axtarırdı. Şahiddən də bir xəbər yox idi. Vahiməyə dözməyən Şəfiqə ana şalını çiyninə atıb qapıya tərəf yüyürməyə başladı.

Zülmət gecənin havasına kəsif barıt və qan iyi qarışmışdı. Yaranan mənzərədən hər kəs evini tərk etmişdi. Adamlar hara getdiyini bilmirdi. Kimsə Şəfiqə ananın yanından keçdi. O, bir an dayanıb dururdu və qəmgin halda Şəfiqə anaya tərəf qaçır:

- Evin yıxıldı, qapın bağlandı, ay Şəfiqə!!! Bəs sən haradasan?! Şahidin deyilmi qanına qəltan olan, - deyər hiçqırtı ilə dilləndi.

Bəd xəbərdən özünü itirən Şəfiqə ana ona yol açan qadını izlədi. Yerə uzanmış bir oğlan diqqətini çəkdi. Bu, çiyrəparası Şahid idi. Ana dərindən ah çəkib fəryad qopardı:

- Rüzgar əsdi, anam, qapım bağlandı, bacım! Rüzgarın qəsdi mənmişəm?!

Şəfiqə ana dil-dil deyib ağladı, ürəkləri dağladı. O, oğlunun nəşinin üstünə sərilib dedi:

- Əziz oğlum, demə xaricdən gəldiyin bir həftə ərzində bu gəlimli-gedimli dünyada sayılı günlərin qalıbmış! Çırağımı son-dürdün, nəfəsimi kəsdin, qəddimi qırdın, bala! Arzularını heç kimə demədin. Qəm-qüssə tez tapdı məni, sevincim az oldu. Dünyadan kam almamış bizi çox tez tərk etdin, bala! Bənizi sapsarı olan ata-anana, bir üzü qız, bir üzü gəlin olan Şirmayəyə, gələcəyinə inanan gözəl balan Könülə yazığın ...

Ana son sözünü deyər bilməyib huşunu itirdi. Ölü və yaralıları daşıyan həkim və tibb bacıları, bütün insanlar çaş-baş qalmışdılar. Hər kəs onlara bacardığıca

kömək etməyə çalışırdı. Lakin qəlbində insani duyğuları olmayan bəd xislətli əsgərlər heç kimə rəhm etmədən atəş açır, dinc insanları tankların tırtılları altında əzirdilər.

Şahidin ömür-gün yoldaşı Şirmayənin də arzuları ürəyində, saf eşqi yarıda qalmışdı. Gözləmədiyi bir dövrən qapısını çox tez döymüşdü. İndi sanki arzulanmadığı zaman da onun üçün dərdli-dərdli əsir, inim-inim inləyirdi. Anladı ki, dünya yalan dünyadı, onu bəhrini hələ heç kim istəyincə dadmamışdır! O, nə aman dinlər, nə zaman! Heç vaxt sabit qalmaz, hər zaman durmadan döner.

... Ana bayılmışdı, ayılmaq bilmirdi. Onu haçan evə gətirdiklərini hiss etmədi. O, dəhşətli andan sonra oğlunun cəsədi yanında necə saç yolduğunu, üz cırdığını, sonra huşunu itirdiyini xatırlaya bilmədi. Gözlərini açanda bədəninə küt ağırlar hiss etdi. Ev adamları dolu idi. Hönkür-hönlər ağlayan kim, ağı deyən kim. Ana fəryadı evə yığışanları yenidən sarsıtdı, qəlblərdə çarpaz yaralar açdı. Bu fəryad divarları tərpətdi, pəncərələri titrətdi. Vaxtsız ölümü görməyin ağrısını, acısını çəkən təkcə ana idimi? Heç cür toxtamayan Şirmayəni, hər şeyi asanlıqla qanan Könülü sakitləşdirmək olmadı. Onları necə başa salaydılar ki, bu, mərdliyin, cəsarətin qismətidir. Şahidin cismən ölümü onun əbədi ölməzliyidir.

Mükəddər baxışları altında Şəfiqə ananın ensiz alını birəcə anda qırıla doldu. İllərlə xalqın dərini çəkən, sözləri boğazında tıxac olan ana tabuta baxa bilmədi. Necə baxaydı axı?! Gözünün işığını, evinin çırağının sönməyincə, birəcə balasının şəhidliyinə necə şahid olaydı?! Adını niyə Şahid qoymuşdu ana? Ölümünə şahid olmaq üçünmi?

... Şəhidlər xiyabanında insan axınının sonu görünür. Qara mərmər başdaşlarının üzərinə şəhidlərin sarsılmaz simaları həkk olunmuşdu. Qəmgin baxışlı məzlum ana da çiyrəparasının "görüşünə" gəlmişdi. Təkid edib ona qoşulan Könül də nənəsinin yanında idi. Ana matəm libasını geyinmişdi. Yenə də göyə açdığı əlləri ilə imdad diləyib, qara mərmər rəngində olan başdaşları qarşısında baş əydi. Balasını çağır-sa da, səsinə hay verən olmadı. Göydə qara buludlar göyün üzünə yenə də çətir tutdu. Bu dəqiqələrdə ananı cismani əzablardan, təsirlərdən qurtarmaq, ayırmaq olmadı. Könül qorxudan nənəsinə qısılib, gah izdihama, gah da sıra ilə qoyulmuş başdaşlarından boylanaraq çöhrələrə nəzər yetirdi. Atasının qəbir daşı qəlbini kövrəltdi. O, qibləgahı üçün xısın-xısın ağladı. Birdən Könülün çiyninə bir əl qondu. Bu, sinif və parta yoldaşı Çınarə idi. O da nənəsi ilə gəlmişdi. Əlində tutduğu qərənfilləri Könülə uzatdı. Könül də çiçəkləri Şəfiqə nənəsinə təqdim edib dedi:

- Nənə, ay nənə, al bu qərənfilləri! Qoy atamın məzarı üstünə. Yadındadır, o, hər dəfə ad günü olanda qırmızı qərənfillər alıb gətirərdi.

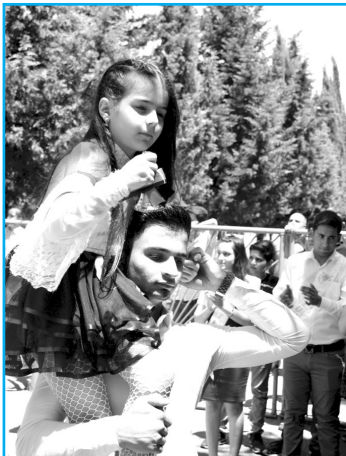
Ayrılıq həsrətini əbədi bir üzüntü bilən Şəfiqə ana ayrılan kimi oldu. Birdən-birə başını qaldırıb dərindən köks ötürdü. O, qərənfilləri Könüldən alıb çhalca məzarın üstünə qoydu və nəvəsini dərindən ehtirasla bağrına basaraq göz yaşları içində opdu.

İzdiham bir an şəhid anasının yanında ayaq saxladı. Düşməne nifrət hissi hər kəsin qəlbini alovlandırdı.

**Mirhüseyn
ABBAS,
Azərbaycan
Yazıqlar Birliyinin
üzvü,
"Qızıl qələm"
mükafatı laureatı**

MƏKTƏBLƏRDƏ SON ZƏNG

larla birgə yaşadılar.

Məlumat üçün bildirək ki, hazırda rayonumuzda 86

İyunun 14-də respublikamızın hər yerində olduğu kimi, Lənkəran rayonunun ümumtəhsil məktəblərində də növbəti dərs ilinin başa çatdığını bildirən son zəng çalındı. Bu münasibətlə keçirilən tədbirlərdə iştirak edən məzunlar, müəllimlər, məktəb rəhbərləri, valideynlər, şəhər İcra hakimiyyətinin rəsmiləri, habelə yerli icra orqanlarının nümayəndələri son zəngin sevincini məzun-

ümumtəhsil məktəbi fəaliyyət göstərir. Onların 71-i tam orta, 13-ü ümumi orta, 2-si isə ibtidai məktəblərdir.

2017-2018-ci tədris ilində rayonumuzda 1728 nəfər 11-ci sinifləri, 2303 nəfər 9-cu sinifləri, 3443 nəfər isə birinci sinifləri bitirib.

Son zəng tədbirlərində çıxış edən onbirincilər onların hərtərəfli inkişaf etmiş şəxsiyyət kimi formalaşmasına çalışan müəllimlərə və valideynlərə minnətdarlıqlarını bildirib, Azərbaycanımıza, doğma yurda, el-obaya layiqli vətəndaş olacaqlarına söz veriblər.

Qonaqlar və rəsmilər də məzunları əlamətdar günün münasibətilə təbrik edib, onlara gələcəkdə uğurlar arzulayıblar.

Rayonda son zəng tədbirləri Təhsil Nazirinin əmrinə əsasən yalnız məktəblərdə keçirilib.

“Lənkəran”

LƏNKƏRANDA ADI “QIRMIZI KİTAB”A DÜŞƏN KƏPƏNƏK AŞKARLANIB

Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidmətinin mütəxəssisləri tərəfindən həyata keçirilən növbəti monitorinqlər zamanı Lənkəran rayonu ərazisində, Hirkan Milli Parkına yaxın şəxsi təsərrüfat sahələrində naməlum kəpənəklərin tırtılları aşkar edilib.

Aşkar olunan tırtıllar xidmətin Respublika Karantin Ekspertiza Mərkəzinin müvafiq laboratoriyasında yoxlamadan keçib və onun “Qırmızı kitab”da qeydiyyatda olan nadir Maxaon kəpənəyinin (papilio machaon L.) tırtılları olduğu məlum olub.

Son dərcə nadir növ olan Maxaon kəpənəyi (papilio machaon L.) Pulcuqlu-qanadlılar, yaxud Kəpənəklər - (Lepidoptera Yelkənciklər - Papilionidae) dəstəsinə aiddir.

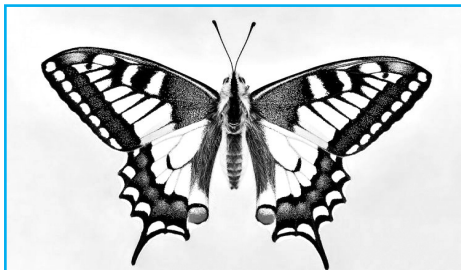
Bu kəpənəklər daha çox Rusiyanın

Volqoqrad əyalətində yayılıb. Meşə və meşə ətrafı ərazilərdə, bataqlıq və çay kənarlarında, becərilməyən və buraxılmış ərazilərdə müşahidə olunur və əlaqə otları üzərində yaşayıb çoxalırlar.

İl ərzində iki nəsil verir. Birinci nəsil may ayının ortalarından başlayaraq iyun ayının ortalarına qədər, ikinci nəsil isə iyun ayının II yarısından avqust ayının ortalarına qədər davam edir. Quru yamaclarda və daşlı yerlərdə friqanoid bitkilər yetişən sahələrdə yaşayan kəpənəklər mayın sonu, iyunun əvvəllərində uçuş. Yumurtaqoyma iyununda başlayır, tırtıllar iyulda endemik çətirçəkçiliklə mənsub olan bitkilər üzərində inkişaf edirlər.

Gizli həyat tərzini keçirən kəpənəklər gecələr qidalanırlar, gündüzlər isə bitkinin uzun silindr şəkilli yarpaqlarının qınlarında gizləniirlər. Əsasən pup halında çimlik ərazilərdə qışlayırlar.

Maxaon kəpənəyi dünyanın bir çox ölkələrində, o cümlədən Azərbaycanda “Qırmızı kitab”da qeydiyyatda olduğu üçün, onlara qarşı mübarizə aparmaq qadağandır. Hazırda təbiətdə bu növün 9 ərazidə qorunması tədbirləri aparılır. Bu haşəratlar Cənub-Şərqi İspaniya, İtaliya, Cənubi Fransa, Yunanıstan (tipik forma-

da P.machaon L.), Cənubi Qafqaz, İran, Kiçik Asiya, Orta Asiyanın cənub-qərbi (yarımnöv orientalis Rom.) Azərbaycanda Naxçıvan MR ərazisinin Araz çayı vadisindən başlayaraq dəniz səviyyəsindən 1750 m-ə qədər yüksəkliyi olan dağlarda geniş yayılıblar.

Kəpənəyin tırtılları kök, şüyüd, cəfəri, kələm və digər mədəni bostan tərəvəz bitkiləri ilə qidalanırlar.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin yaydığı məlumatda bildirilir ki, “Maxaon kəpənəyinin nadir növ olduğunu nəzərə alaraq, həyatı sahələrində bu kəpənəyin tırtıllarını müşahidə edən vətəndaşlardan xahiş olunur ki, ziyanın qarşısını almaq məqsədilə onları əl ilə ehtiyatla yığaraq sahələrdən kənarda təbiətə buraxsınlar”.

Ağaddin BABAYEV

İTMİŞDİR

Lənkəran Rayon Aqrar İslahat Komissiyasının 1998-ci il 16 may tarixli 09 sayılı qərarı ilə Şağlaser kənd sakini **Məmmədov Atif Sabir oğlunun** adına verilmiş Torpağa mülkiyyət hüququna dair Dövlət aktı (JN-767, kod: 80224018) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Lənkəran Şəhər Təhsil Şöbəsinin müdiri Aslan İbrahimov və kollektivi şöbənin keçmiş əməkdaşı **Tahirə Qurbanovanın** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Lənkəran bölgəsi üzrə şöbəsinin kollektivi şöbənin müdiri **Qağayı Məmmədova** əmisi

Ağabala Məmmədovun vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əlimərdan Əliyev, Rəfael Rzaev, Çingiz Məmmədov, Vaqif Mustafayev, Şaban Şəfiyev, Əlizadə Əsədov, Oqtay İbayev Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Lənkəran bölgəsi üzrə şöbəsinin müdiri **Qağayı Məmmədova** əmisi

Ağabala Məmmədovun vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

“Lənkəran” qəzetinin kollektivi Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Lənkəran bölgəsi üzrə şöbəsinin müdiri **Qağayı Məmmədova** əmisi

Ağabala Məmmədovun vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ƏZİZ OXUCULAR!

2018-ci ilin II yarımili üçün “Lənkəran” qəzetinə abunə kampaniyası davam edir.

ALTI AYLIQ ABUNƏ QİYMƏTİ 12 MANATDIR

Əlavə məlumat almaq üçün Mətbuatıayımının Lənkəran rayon şöbəsinə (02525) 5-24-99, (02525) 5-27-61 və redaksiyamıza (02525) 5-35-05, (02525) 5-35-49 nömrəli telefonlara zəng edə bilərsiniz.

“Lənkəran” qəzeti

Baş redaktor
Əlimərdan ƏLİYEV

TƏSİSÇİLƏR:
Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının aparatı və “Lənkəran” qəzetinin yaradıcı kollektivi

HESAB NÖMRƏMİZ:
AZ30AIB33010019443860238138
VÖEN 2600244411
Kapital Bankın
Lənkəran şöbəsi
lisenziya № V 343
İndeks: 66920

ÜNVANIMIZ:
Lənkəran şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 3 (4-cü mərtəbə)
Telefonlar: 255-35-05, 255-35-49
E-mail: lenkeranqezeti@mail.ru
Buraxılışa məsul
Barat Kərimov

Qəzet redaksiyanın
kompüter mərkəzində yığılmış və səhifələnməmiş, Bakıda “Azərmedia” MMC-nin mətbəəsində çap olunmuşdur.
Tiraj: 2200